

Subscribenternes Navne og Bopæle.	Bidrag engang for alle.	Aarlige Bidrag i 3 Aar.

Søbet af de sidste ti Aar ere flere Sendinger af Thorvaldsens Arbejder, baade i Gips, i Marmor og i brændt Leer, ankomne hertil. Af disse har Frue Kirke og Slottet modtaget deres Deel, og det, som deraf endnu henstaaer i Corridorer og affides Kamre, vil dog engang komme til at opfylde dets Bestemmelse og forherlige den Bygning, som det skal pryde; men det største Antal af disse Konstsager, som ikke har nogen saadan fast Bestemmelse og som for endeel tilhører Thorvaldsen, findes adspalttede deels paa Charlottenborg, deels paa Slottet, deels i Magazinerne, da der fattes et Sted, hvor man blot nogenlunde passende kunde opstille dem samlede.

Iblandt disse Arbejder findes der ikke faa ufuldendte, saavel af dem, der ere bestilte til Slottet og Kirken, som af dem, om hvis Bestemmelse vi ikke vide noget sikkert. Deres Afsendelse maa derfor synes os gaadefuldt, saafremt vi ikke ville sætte den i Forbindelse med en Ytring, som Thorvaldsen alt saa ofte og saa alvorligt, især i de senere Aar, har gientaget, at han igjen vilde besøge Danmark og, som det synes, paa en længere Tid.

Vi have desuden Formodning om nye Sendinger, der sikkert ville giøre os bekendte med de fortrinlige Værker, som vi nødigen savne mellem de allerede modtagne. De med Opbevaringen og Opstillingen forbundne Vanskeligheder ville da paa ny giøre sig gjeldende, og en alvorlig Forlegenhed vil opstaae, dersom Mesteren selv skulde komme, inden der for Alvor var tænkt paa at afhjælpe, hvad der mangler. Længselen efter Fødelandet er det Vaand, som stærkest drager ham til os; dog følger han jo tillige ofte gientagne Indbydelsler, og opfylder et almindeligt Dnske; hvor usktionfomt altsaa, om vi ikke vilde sørge for, at han uhindret kunde dvæle mellem de bekendte Stikfælsler, som vilde lade ham gienfinde Italien i Danmark, lade ham i Grindringen giennemleve sine fetreste Manddoms-Aar der, hvor han finder sin Ungdoms betydningsfulde Minder og hvor han maaskee helst ønskede, at finde den Hvile, som selv den meest Utrættede tilsidst stunder efter.

Talen er her ikke om at sørge for et Atelier og hvad dertil hører; thi, naar Thorvaldsen kommer, vil han, efter sit eget Valg, finde Charlottenborg rede til at modtage sig, og Værkstedet færdigt til at lade Meislers Slag klinge, saasnart han vil. Men her spørges, om det sømmer sig, at hans afsluttede Arbejder, som alt findes her, eller kunne ventes hertil, blive adspalttede paa høist forskellige Steder, eller henligge i Kasserne? og, paa hvilken Maade man bedst kunde forberede dem et værdigt Samlingssted?

Svaredees det første af disse Spørgsmaal maa besvares, derom ville alle være enige. Ogsaa for en værdig Opbevaring af Thorvaldsens Arbejder vil der sikkert være et eenstemmigt Dnske. Dog her fordres mere; her fordres afgjørende Kiendsgierninger for, at vi ere værdige til at bevare dem hos os, at vi erkende deres fulde Værd. Thi disse Værker have en dobbelt Betydning: de indeholde en rig Kilde til den ædleste Nydelse, og de aabne vort Die for Herligheden i antik, som i christelig Kunst.

Da Thorvaldsen havde modelleret sin Jason, forbausedes Rom ved at see en Billedstotte, der beroede paa de samme usfravigelige Grundlove, som Oldtidens beundrede Arbejder. I mere end trehundrede Aar havde man i Konstens Land opsogt Antikerne, samlet, copieret, ophoiyet dem; men alligevel vakkede den moderne Skulptur usikker htd og did, indtil en dansk Konstner gav den Ro og Fasthed. Og ene det havde været nok til at forevige ham.

Dog Thorvaldsen har endnu et høiere Krav paa vor Beundring og Erkiendtlighed. Ingen af alle hans Samtidige har kraftigere end han arbejdet paa at tilintetgiøre de hule, livløse Former, som man i lang Tid havde villet tvinge Konsten i; og i høiere Grad end nogen af dem, forenede han en uhiudet Modtagelighed for det skønneste i Fortidens Kunst med Selvstændighed, Ufskyldighed og Styrke i sin Maade at see og opfatte Gjenstandene paa. Antik Naivitet og christelig Fromhed have afverlende og eiendommeligt udpræget sig i hans Arbejder. Han lærte den moderne Plastik, — hvad Raphael saa herligt havde viist i Maleriet, — at det ei er Formen, som bestemmer Konstens Væsen og Character, men den høiere Aand, som reent og kraftigt udtaler sig giennem den; og at de samme Former, under Konfimerens Hænder, ville stivne til hedenst Trods, eller bøie sig til christelig Dengivenhed, saafremt Udtrykket for disse Sindstemninger stærkt og klart har affpeilet sig i hans Siel.

Den værdigste Maade, hvorpaa en skabende Genius kan hædres, er, at aabne den frieste og ædleste Virksomhed for den. At Thorvaldsen ikke har været uden denne Hæder, derom kunne vi let overbevise os, naar vi see, hvorledes hans Arbejder ere fordelte over en stor Deel af Europa, hvorledes de smykke Landsteder, forherlige Kongeborge, byde Grefrygt og Alvor i Kirker og paa Torve. Men en lunefuldt Skæbne raader ofte her, og midt i al sin Lykke har vor store Landsmand dog savnet et Held, der maa være noget af det meest oploftende for Kunstneren, et Held, som det, der uadskillelig har forenet Raphaels Navn med Vaticanet, Phidias's med Templerne i Athen og Olympia. Skiondt Thorvaldsens mere omfattende Compositioner ere bestemte for og opstillede i anseelige, ja vidtberømte Bygninger; skiondt de tildeels ere udførte for eller i Forening med navnkundige Bygmestere; saa have Omgivelserne dog aldrig været saa gunstige, Kunstneren ei havt saa frie Hænder, at nogen væsentlig Fordeel derved er blevet vundet for hans Arbejder. Ved intet af dem kan man vel med Føie sige, at det architectoniske saaledes forbinder sig med Skulpturen, at en højere Genhed deraf fremstaaer; om flere af dem har man Ret til at paastaae, at de maae sees isolerede, saafremt de skulle nydes og vurderes, som de fortjene.

Men den rige, afverlende Kreds af Frembringelser, som skyldes deres Tilværelse ene og alene til Kunstnerens Længsel efter at fastholde og virkeliggjøre de Billeder, der opfordrende eller begejstrende foresvævede ham, — alle disse Billedstøtter og halv ophøjede Arbejder med den friske Afglands af Grækernes evig unge Gude- og Helte-Liv, hvor ere de ikke spredte vidt omkring i Landene, hvor staae de ikke fremmede og forlegne midt imellem deres Beundrere, fordi Omgivelserne angste eller trykke dem, eller fordi de savne det Lys, hvori de klareste kunde aabenbare hele deres Skionhed! Selv det Misfald, hvormed de bleve modtagne, har uventligt stilt dem fra hverandre og saaledes udstykket det store, skionne Billede af hans Kunstnerliv, at dets fulde Betydning efterhaanden maa søkkes og tabe sig. Allerede nu, — hvor saa af Thorvaldsens Beundrere, som ei til forskellige Tider have været i Rom, kende vel hele det Omfang af erotisk Lune og tragisk Dybde, som bevæger sig i disse Værker.

Eyffelig maa vistnok den kaldes, der kraftigen bidrager til, at Kunstneren kan frembringe eller fuldføre udebelige Værker; og naar Taler er om Thorvaldsen, da kunne vi med Rette glæde os over, at Udsmykningen af Hovedstadens første Kirke har beriget Konsten og os med Statuer og Fronton-Grupper, fulde af Alvor og Værdighed, af bibelsk Kraft og Enfoldighed. Men ogsaa det er en skion Lod, en hellig Pligt, at værne om Kunstnerens Minde, at befordre den klareste, fuldstændigste, meest levende Erkiendelse af hans Fortjenester, og saaledes lade hans Genius ustandset og usvækket virke paa senere Slægter. Og med Henhyn til vor Kunstner, hvem burde da denne Lod nærmere tilfalde end hans Landsmænd? For hvem kunde det være kærere og glædeligere at opfylde denne Pligt? Og hvor vilde den bedre og fuldstændigere kunne udføres end i hans Fødeby, som ene kan opvise hans tidligste, alt saameget lovende Ungdomsarbejder, og som tillige er prydet med ikke saa af hans Manddoms meest fuldendte Værker.

Tænke vi os en Bygning, opreist og indrettet til at modtage alle de Afstøbninger over hans Modeller, som findes her og i hans romerske Ateljer, samt alle de Arbejder i Marmor, brændt Leer o. s. v., der ikke have nogen anden Bestemmelse. Rummet skulde være saa godt benyttet, den architectoniske og malede Decoration anvendt med saamegen Smag, Lyset saavel beregnet, og de forskellige Gienstande saaledes sammenstillede i større og mindre Kredse af beslægtede Forestillinger, at de plastiske Arbejder der maatte føle sig ligesom hjemme og fremtræde roligt og klart, med al den kunstneriske Virkning, som er nedlagt i dem, og, hvor det gjordes fornødent, saa at sige fuldstændiggjorte ved en tilsvarende Omgivelse. Tænke vi os denne Bygning tillige som et værdigt, nationalt Mindesmærke ved dens architectoniske Character og dens Beliggenhed, saa have vi her det første, svage Udkast til et Museum, hvor et fuldstændigt, harmonisk Billede af Thorvaldsens daadrige Liv kunde træde Beskueren imøde.

At et saadant Foretagende vilde tænktes Thorvaldsen som den skionneste Erkiendelse af hans Fortjenester, derom kunne vi være forvisede, og med Glæde vilde han see sine Arbejder saaledes samlede og opstillede, saaledes bevarede og overantvordede til kommende Tider. Det vilde være en virksom Anledning for vore Kunstnere til at vise sig deres store Mester og Folkets Tillid værdige. Det vilde fremkalde en Rappelyst, en Samvirken mellem de forskellige Kunstfag og Haandværkere, der ikke kunde blive uden heldbringende Følger. Kun ved den udholdende Anstrængelse, den Redebonhed til at ofre, som Begejstringen for et saadant Foretagende og den faste Overbeviisning om dets Nødvendighed fremkalder og vedligeholder, kan det iværksættes og fuldendes. Men Offere, som vilde overstige Enkeltes Kræfter, eller maatte synes afkrækkende for en Klasse af Samfundet, kunne uden Banfælgighed bringes, naar alle Stænder forene sig derom. Thi det gjælder om et Værk, der har sin kraftigste Opfordring i Nationens Væge, og først da vinder sin fulde Betydning naar det tilhører Nationen. Og handle vi da blot opoffrende? Kunne vi betragte det som et ringe Bederlag, at Lyften til den forædlende Nydelse af

dannende Kunst og Sandfen for det Skionne kraftigen bliver vækket, Almeenaanden hævet, Fremmedes Agtelse tilbundet? Kun ved et saadant Foretagende kunne vi, som overlode det til en Fremmed, at være den optrædende Thorvaldsens Velgjører og Beskytter, gienvinde Ret til at kalde den fuldendte Kunstner vor Landsmand i Ordets skionneste Betydning.

Da Thorvaldsen i 1819 besøgte os, modtog vi ham med jublende Begejstring, thi han havde knyttet sin velgrundede, europæiske Berømmelse til det danske Navn. Vi vare henrykte ved at see ham iblandt os, thi Kunstnerens Høihed glemtes over Landsmandens elskelige, hjertelige Personlighed. Da mødte vi ham ei alene med en ungdommelig Enthusiasme, men vi beredte ham tillige en ny Kampplads, som han hentede nogle af sine rigeste Hæderskrandse paa.

Modtog vi ham dengang saaledes, hvorledes ville vi da modtage ham nu, dersom han kommer alderstegen, hæderkronet, ledsaget af nye Statte, til Berigelse for vor Hovedstad? Hvor sørgeligt, dersom han skulde finde, at hin Begejstring kun havde været hurtig opløbsende, og at Ligegyldighed og Smaalighed rugede over de os betroede Kunstværker! Lader os ikke glemme, at den Mand, der æredes af mægtige Herskere som Nutidens første Kunstner, er født i Danmark, og at vi skyldes vor egen Værdighed som Nation, her at handle saaledes, at der ingen Mistanke skal hvile paa os, som om vi ei forstode at skionne paa den Lykke, der er vederfaret os, og at vi ikke skulle ligesom tillade andre at tilegne sig den Væge, der tilkommer os.

Længe tør vi heller ikke betænkelige tøve med hvad vi ville gjøre. Halvtredstindstyve Aar ere allerede henrundne siden Thorvaldsen modtog Academiets første opmuntrende Belønning, og kunne vi end fortroe os til, at han gaaer en kraftig Oldingsalder imøde, saa maae vi tillige erindre os, at vort Foretagende udkræver flere Aars Forberedelse, og at vi maae sikkre os imod den lammende Indflydelse, som et uventet Slag pleier at medføre for den alt for Trygge.

I Henhold til Ovenstaaende aabnes herved Subscription til et Museum for Thorvaldsens Værker. Det nærmeste Diemed med denne Subscription er imidlertid blot at give vore Landsmænd og Landsmændinder Leilighed til at tegne sig som bidragende, og en noiere Angivelse af den fornødne Sum synes derfor overflødig, saameget mere som den, uden at være grundet paa et fuldstændigt Bygnings Project, maatte savne den tilbørlige Paalidelighed. At der udfordres betydelige Summer til Udførelsen af et saadant Monument, vil lettigen indsees; men fordeles disse Summer paa en saa stor Deel af Nationen, som vilde være ønskelig, for at det i Sandhed kunde blive et nationalt Mindesmærke, da vil Bidraget neppe blive besværligt for nogen, især da det kan fordeles paa tre Aar. Heller ikke er nogen Grændse sat for Bidragets Størrelse, da det synes lige saa ubilligt, at hindre den Rindhed, som flyder af større Gvner, som at udelukke selv den ringeste Skier, der bydes med et velvilligt Sind.

Kjøbenhavn den 10. Januar 1837.

H. N. Clausen, Profesfor.	Collin, Conferensraad.	Reventlow Crininil, Kammerherre og Greve.	Dunreicher, Statsraad.	H. Freund, Profesfor.	Gamst, Fabrikant.
Hambro, Sofraad.	N. Höjen, Profesfor.	C. Molke, Kammerherre og Greve.	v. Prangen, Oberst.	H. Puggaard, Grosferer.	Rathgen, Justitsraad.
P. B. Scavenius, Kammerjunkfer.	Schow, Profesfor.	J. Thiele, Profesfor.	Treschow, Statsraad.	P. M. Tuxen, Kommandør = Capitain.	

Subscribenternes Navne og Bopæle.	Bidrag engang for alle.	Aarlige Bidrag i 3 Aar.